Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

MŪSŲ PASTOGĖ

Eina nuo 1949 | Australian Lithuanian Weekly | Post Print Approved PP 255003/01774 | Kaina – Price $1.10 | 2000.12.04. 48 (2708)

Pasirengę tolimai kelionei į Lietuvių Dienas Sydnėjuje. Geelongo tautinių šokių grupė "Gegutė". Vadovė - Birutė Liebich (stovi šešta iš dešinės)

Juozo Gailiaus nuotrauka

Australijos Lietuvių Dienoms Sydnėjuje aktyviai rengiasi Geelongo tautinių šokių ansamblis "Gegutė" (žiūr. nuotrauką viršuje). Gegutiečius pirmą kartą matėme 1992 metais Sydnėjuje vykusiose ALD

"Gegutei" jau 23 metus vadovauja antros kartos lietuvaitė Birutė Gailiutė-Liebich Prieš tai ji vadovavo jaunimui šokusiam ansamblyje "Šešupė"; 1980 metais šis vienetas sėkmingai pasirodė ALD Adelaidėje.

"Šešupei" iširus veiklioji lietuvaitė mūsų tautinių šokių išmokė australes moteris ir merginas. Susibūrusios į grupę "Calestenic" jos sėkmingai koncertavo, yra laimėjusios net antrą vietą tarptautiniame (etniniame) Ballarat šokių festivalyje.

Iš profesijos pradžios mokyklos mokytoja Birutė jau daugelį metų dirba Šv. Petro ir Povilo parapijos katalikų mokykloje, kasmet joje surengia didžiulius koncertus, kurie mokyklai sutelkia nemažai lėšų.

KELIAUJA Į AL DIENAS

Geelongo lietuvių choras "Viltis" prie Lietuvių namų.

Aldonos Scano nuotrauka

Ne mažiau uoliai XXI AustralijosLietuvių Dienoms rengiasi ir Geelongo lietuvių choras "Viltis", vadovaujams Aldonos Lipšytės-Scano.

Iš Geelongo išvykus ilgametei choro vadovei Gražinai Pranauskienei, Aldona ryžosi imtis šio sunkaus ir atsakingo darbo. Ji sutiko vadovauti chorui, nes suprato, kad koks gi lietuvis be dainos!

Apie paskiausią "Gegutės" ir "Vilties" pasirodymą Geelonge skaitykite 3 puslapyje.

Lietuvos įvykių apžvalga

Jurgis Rubas

Lietuvos pozicija

Lietuva yra už tai, kad Europos Komisiją sudarytų visų šalių narių atstovai, o Ministrų Taryboje skirstant balsus būtų išlaikytas esamas didelių ir mažų ES valstybių balansas.

Lietuva taip pat pritaria, kad būtų išplėstas sąrašas sprendimų, kurie priimami kvalifikuota balsų dauguma ir kad būtų supaprastintas "sustiprinto bendradarbiavimo" principas, pagal kurį valstybėms narėms sudaromos sąlygos glaudžiau bendradarbiauti tarpusavyje.

Tokias mūsų šalies nuostatas, kaip praneša ELTA, Europos konferencijos susitikime išdėstė vyriausiasis derybininkas dėl Lietuvos narystės Europos Sąjungoje, užsienio reikalų viceministras Vygaudas Ušackas, pristatydamas Lietuvos poziciją dėl ES institucijų reformos.

Gynybai numatoma 1.95% BVP

Vyriausybė mano, kad Lietuva tesės savo tarptautinius įsipareigojimus ir pajėgs kitų metų valstybės biudžete numatyti 1.95% bendrojo vidaus produkto (BVP) finansavimą krašto apsaugai. Kaip praneša ELTA, tai lapkričio 22 pareiškė premjeras Rolandas Paksas.

Anksčiau jis yra užsiminęs, kad gali būti peržiūrėtas įstatymas, įpareigojantis biudžeto išlaidas gynybos reikmėms 2001 metais padidinti iki 1.95-2% BVP.

"Atidžiai nagrinėjame tą skaičių. Dar negalėčiau sakyti, koks kitąmet bus lėšų pasiskirstymas jo ribose. Manytume, kad iš tų pinigų galima lėšų skirti ir mokyklų kompiuterizavimui bei jų tvarkymui, mokslui, studijoms bei kitoms mūsų šalies civilinėms reikmėms", - sakė R.Paksas.

Pasak jo, Vyriausybė norėtų iki gruodžio 5 d. grąžinti parlamentarams Ministrų Kabineto papildytą ir aprobuotą biudžeto projektą, kad Seimas galėtų galbūt iki Kalėdų jį patvirtinti. Ankstesnės Vyriausybės parengto valstybės biudžeto projekto peržiūrėjimas – vienas iš svarbiausių darbų, kuriuos turi atlikti naujasis Ministrų kabinetas, trečiadienį pritaręs pirmųjų šimto dienų veiksmų planui.

Giedrius Čekuolis - viceministras

Ketvirtadienį (11/23) užsienio reikalų ministro Antano Valionio įsakymu vyriausiasis Lietuvos integracijos į NATO koordinatorius ambasadorius, Daugiašalių santykių departamento direktorius Giedrius Čekuolis paskirtas viceministru.

Praėjusį penktadienį Prezidentas Valdas Adamkus Giedriui Čekuoliui suteikė aukščiausią – nepaprastojo ir įgaliotojo ambasadoriaus diplomatinį rangą. Iškart po to pasirašytu dekretu šalies vadovas jį paskyrė vyriausiuoju Lietuvos integracijos į Šiaurės Atlanto sutarties organizaciją koordinatoriumi.

Plk. Jonas Gečas - apsaugos viceministras

Ministras Linas Linkevičius atleido pulkininką Joną.Gečą iš Šaulių sąjungos vado pareigų ir išleido jį į atsargą.. J.Gečas paskirtas krašto apsaugos viceministru.

Šaulių sąjungai laikinai vadovauja buvęs vado pavaduotojas Bronislavas Vizbaras.

J.Gečas gimė 1953 m. kovo 29 d. Šilalės rajone. Aukštąjį mokslą įsigijo Vilniaus valstybiniame pedagoginiame institute, kur studijavo geografiją.

Krašto apsaugos sistemoje J.Gečas dirba nuo 1990 m. birželio, kai tapo archyvo vedėju bei Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos štabo viršininku. Nuo 1992 -1996 J.Gečas dirbo krašto apsaugos ministro pavaduotoju. Nuo 1996 paskirtas gynybos attache Danijoje, o nuo 1999 – Šaulių sąjungos vadu.

1993-1994 metais J.Gečas tobulinosi NATO Gynybos koledžo generolų ir vadovaujančių karininkų kursuose, stažavosi Luizianos universitete (JAV).

J.Gečas vedęs, augina sūnų ir dukrą.

Seimas grąsino Vyriausybei

Sumažinti 21O milijonų litų šių metų nacionalinio biudžeto išlaidas siūloma 2000 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų įstatymo pakeitimų projekte.

Ketvirtadienį Seime įvyko pirmasis šio dar Andriaus Kubiliaus vyriausybės pateikto projekto svarstymas. Seimas nutarė grąžinti jį tobulinti naujai Rolando Pakso Vyriausybei, praneša ELTA.

Seimo Biudžeto ir finansų komiteto narys Bronius Bradauskas iš Seimo tribūnos pastebėjo, kad nors bendrasis vidaus produktas šiais metais, palyginti su praėjusiais, padidėjo 2.2%, tačiau bendri makroekonominiai rodikliai dar nedžiugina. Eksportas išaugo 27.9%, tačiau neigiamas importo eksporto saldo sudaro, pasak jo, 4.3 milijardo litų. Seimo narys aiškino, kad nepagerėjo šalies socialinė padėtis – darbo užmokestis vidutiniškai išaugo 0.8% ir sudaro 1094.8 lito, tačiau realus darbo užmokestis sumažėjo 2.4%, o nedarbas siekia 11.8%.

Lietuvai nepavyko susitarti su baltarusiais

Bendrovės "Lietuvos energija" vadovams nepavyko susitarti su Baltarusijos valstybiniu energetikos koncernu "Belenergo", jog jis nekliudys Lietuvos elektros tranzitui per Baltarusiją į Lenkiją.

"Baltarusijos pusė toliau tvirtina, kad norint išspręsti energijos tranzito per Baltarusiją problemas, reikia ir trečiosios pusės – Rusijos pritarimo", "Respublikai" teigė bendrovės "Lietuvos energija" Komercijos departamento direktorius Dangiras Mikalajūnas.

Anot "Belenergo", Lietuvos energetikai turi suderinti savo ketinimus su koncerno "Rusijos vieninga energetikos sistema" vadovais.

Pasak D. Mikalajūno, "Lietuvos energija" išnaudojo visas jai prieinamas galimybes, o teigiamų rezultatų dėl energijos tranzito galima dabar pasiekti tik įsikišus Vyriausybei, Užsienio reikalų bei Ūkio ministerijoms.

Lietuvos energetikos bendrovė nori, kad "Belenergo" neimtų tranzitinio mokesčio už per Baltarusiją eksportuojamą elektrą ir taip būtų sumažinta maždaug 50

Nukelta į 2 psl.

Trumpai iš visur

Vytautas Patašius

◆ Vėliausios JAV rinkimų išvados: nė viena partija neturės persvaros senate. Respublikonai ir demokratai turės po 50 atstovų. Svarstant įstatymų projektus ir balsams lygiomis pasidalinant, nusveria valstybės viceprezidento balsas.

◆ Belaukiant rinkimų rezultatų, Dick Cheyney, JAV respublikonų kandidatas į viceprezidentus, po "švelnaus" širdies priepuolio kuriam laikui atsigulė į ligoninę.

◆ Floridos rinkiminė komisija atmetė demokratų partijos reikalavimą pratęsti balsavimo rezultatų perskaičiavimo terminą. Lapkričio 27 d. ji paskelbė, kad Floridoje laimėjo respublikonai 537 balsų persvara ir kad jiems atitenka šios valstijos 25 elektoriniai balsai. Respublikonas George Bush pasiskelbė JAV prezidento rinkimų laimėtoju. Demokratų partija kol kas nepripažįsta George Bush pergalės. Ji yra apskundusi Floridos rinkimų komisiją JAV federaliniam aukščiausiam teismui, kuris turėtų paskelbti savo sprendimą gruodžio pradžioje.

◆ 160 valstybių delegatai, susirinkę Olandijos sostinėje Hagoje, tarėsi, kaip sustabdyti pasaulinį "šiltadaržio" efektą bei sumažinti gamtos taršą. Valstybės, nepajėgiančios įvykdyti 1997 metais Kyoto konferencijoje priimtus įsipareigojimus, siūlė kompromisinius projektus. Lapkričio 25 d. konferencija iširo jos dalyviams nieko nesutarus. Europos Sąjungos delegacijos atmetė JAV siūlytus kompromisus.

◆ Izraelio ir palestiniečių konfliktas tebesitęsia. Arabų ekstremistai sprogdina bombas Izraelio teritorijoje, o Izraelis taiko sankcijas palestiniečiams ir Libanui. Egiptas atšaukė savo ambasadorių iš Izraelio, protestuodamas prieš sankcijų aštrumą.

◆ Lapkričio 21 d. atsistatydino Peru prezidentas Alberto Fujimori, kurio autoritetas krašte buvo smarkiai pašlijęs, jo buvusiam saugumo departamento viršininkui Montesinos įsivėlus į korupcijos skandalą. A.Fujimori Peru prezidentu išbuvo 10 metų. Pradžioje labai populiarus, vėliau jis išsilaikėsi valdžioje tik autoritarinių priemonių pagalba. Savo atsistatydinimą Peru parlamento pirmininkui jis pasiuntė iš Tokijo.

◆ Lapkričio 21 d. Australijos ambasadorius Indonezijai John McCarthy atidarė australų draudimo įstaigos skyrių Makassar mieste Sulawesi (Celebes) saloje. Čia australų diplomatą užpuolė apie 20 indonezų de-monstrantų, pabėgėlių iš Rytų Timoro, bandydami jį primušti. Jį apsaugojo indonezų žurnalistai. Smarkiau nukentėjo keli ambasadorių lydėję asmenys. Indonezija dėl incidento atsiprašė.

◆ Indonezijos policijai vis dar nesiseka susekti, kur slapstosi buvusio prezidento Soeharto sūnus Tommy (Hutomo Mandala Putra), prieš kelias savaites nuteistas kalėti už korupciją.

◆ Lapkričio 22 d. į Rytų Timorą grįžo 410 pabėgėlių. Tai pirmoji pabėgėlių grupė sudaryta iš vyrų, tarnavusių Indonezijos kariuomenėje bei jų šeimų. Jei šiai grupei pasiseks lengvai integruotis, į Rytų Timorą pradės grįžti daugiau pabėgėlių, per praėjusius dešimtmečius vienu ar kitu būdu susijusių su Indonezijos okupaciniu režimu.

◆ Lapkričio 23 d. albanai ekstremistai Prištinoje, Kosovo srityje, nužudė Xhemajl Mustafa, nuosaikiųjų albanų Kosove lyderio dr. Ibrahim Rugova spaudos patarėją. Per paskutinius du mėnesius bent trys žymūs nuosaikiųjų albanų veikėjai buvo ekstremistų nušauti iš pasalų. ❑

REDAKCIJOS SKILTIS

Praėjusią savaitę per lietuvišką radijo valandėlę išgirdome, kad mūsų generalinis garbės konsulas Australijoje Viktoras Šliteris apdovanotas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino trečiojo laipsnio ordinu.

"Mūsų Pastogės" redakcijos ir Spaudos Sąjungos vardu nuoširdžiai sveikiname Viktorą su garbingu apdovanojimu ir linkime jam kuo geriausios kloties tolimesniuose konsulo ir kituose darbuose.

Viena pagrindinių vienos valstybės konsulo kitoje valstybėje pareigų yra rūpintis toje kitoje valstybėje (duotu atveju, tai Australija) atsidūrusių savų piliečių gerbūviu.

Kaip generaliniam garbės konsului sekasi tas pareigas vykdyti, rašysime vėliau, o dabar šiek tiek apie mūsų, jau seniau čia įsikūrusių ir dažnu atveju turinčių dvigubą - Australijos ir Lietuvos pilietybę - santykius su Lietuvos piliečiais, atsidūrusiais kengūrų žemėje.

Tikriausiai mažai apsiriksiu tvirtindama, kad pagrindinis jausmas, kuris apima užsienio lietuvių bendruomenės narį susitikus naująjį lietuvį, tai įtarimas, kad jam ko nors iš tavęs reikia. Tai suprasdamas vienas dailininkas, surengęs parodą Pasaulio lietuvių centre Lemonte (JAV), prie savo kūrinių vaikštinėjo pasikabinęs lentelę su užrašu "Aš nieko neprašysiu."

Tarp negausiai Sydnėjaus lietuvių klubą lankančių naujųjų atvykėlių iš Lietuvos tokio užrašo dar neteko matyti. Tačiau pasikalbėjus, paaiškėjo, kad ir jie ne visada visais pasitiki. Ypač gražiosios lyties atstovės. Ne viena yra sakiusi, kad net į klubą bijo nueiti, nes ten sutinkama nedraugiškais žvilgsniais, palydima apkalbų.

Pasitikėjimas savaimes neatsiranda, abiems pusėms jį reikia vienai iš kitos užsitarnauti.

Bet kaip? Ir be lentelės ant kaklo aišku, kad naujai atvykusiems visada reikės pagalbos. Aišku, pirmiausia jie jos ieškos pas savus - lietuviai pas lietuvius, kinai pas kinus, arabai pas arabus etc.

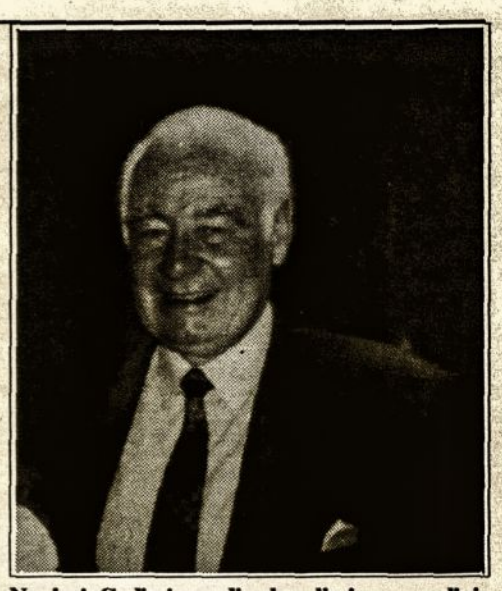

Naujasis Gedimino ordino kavalierius generalinis garbės konsulas Viktoras Šliteris.

Padėti nėra lengva. Patys patyrėme arba prisiklausome visokiausių nemalonių istorijų.

Bet štai neseniai "Kultūros barų" žurnale perskaičiau Sofijos Lukauskaitės-Jasaitienės pranešimą VLIK'ui, skaitytą 1946 metais. Jame kalbama apie lietuvius vokiečių okupacijos metais gelbėjusius žydus. Ji rašo:

"Žydų vaikai buvo daugumoje išlepę, sunkiai prisitaikydavo prie svetimos aplinkos (...) Galima buvo pastebėti aštriai pasireiškusį savisaugos instinktą ir savotišką gudrumą (...) Žydai buvo neryžtingi (...) Jie apleisdavo getą tik tuo atveju, jei viskas buvo iš anksto gerai suorganizuota (...) Išgelbėti žydą buvo surišta su mirties pavojumi (...) O vis dėlto atsirado daug lietuvių tarpe tokių pasiryžėlių."

Šia citata nenoriu pasakyti, kad naujieji Australijos lietuviai yra tokioje padėtyje kaip žydai prie vokiečių, nors ne vienas taip pasako, paklaustas, kaip gyvena.

Tiesiog pagalvojau, kad jeigu ši garbinga Lietuvos moteris, su savo vyru išgelbėjusi keliasdešimt žydų šeimų, dabar gyventų Australijoje, naujai atvykstančiųjų tautiečių ji tikrai nesikratytų. Ypač artėjant didžiausiai krikščionių šventei - Kalėdoms.

R.B.

Lietuvos įvykių apžvalga

Atkelta iš 1 psl.

mln. JAV dolerių (200 mln. litų) skola Lietuvai už Baltarusijai anksčiau patiektą energiją.

Lietuva gali likti branduoline valstybe

Vilnius, lapkričio 24 d. (ELTA). Lietuva turi galimybių išsiderėti esminę pagalbą iš Europos Sąjungos dėl Ignalinos AE reaktorių uždarymo ir likti branduoline valstybe. Tokias išvadas, anot Seimo narės profesorės Kazimieros Prunskienės, leidžia daryti Briuselyje priimta Jungtinio Europos Sąjungos ir Lietuvos parlamentinio komiteto posėdžio rezoliucija ir ten vykę debatai, praneša ELTA.

Penktadienio spaudos konferencijoje K.Prunskienė supažindino su Briuselyje vykusio Jungtinio komiteto posėdžio dokumento tekstu energetikos klausimais.

Lyginant su pirminiu rezoliucijos tekstu, kuris buvo parengtas Europos parlamentarų, pasak K.Prunskienės, neliko griežto įsipareigojimo greitai uždaryti Ignalinos AE antrąjį bloką, o įsipareigojimai dėl darbų ir uždarymo terminų siejami su ES pagalbos pakankamumu. K.Prunskienės teigimu, tai – labai svarbūs momentai, nes ankstesnės Vyriausybės prisiėmė įsipareigojimus uždaryti pirmąjį bloką iki 2005 metų, o 2004 metais spręsti antrojo bloko uždarymo klausimą, neužsitikrinus pakankamos finansinės pagalbos.

Debatuose su Europos parlamentarais, pasak K.Prunskienės, taip pat išryškėjo galimybė, kad Ignalinos jėgainė galėtų dirbti, uždarius senojo tipo sovietinius ir pastačius naują trečiąjį modernų reaktorių.

Rezoliucijos tekstas, pasak K.Prunskienės, suteikia galimybę toliau derėtis su ES dėl finansinės pagalbos Ignalinos reaktorių uždarymui.

Vokietijos verslininkai patikinti, kad politiniai pokyčiai įtakos ekonominei Lietuvos raidai neturės

Vokietijoje viešėjęs Prezidentas Valdas Adamkus šios šalies verslininkus patikino, kad po Seimo rinkimų Lietuvoje įvykę politikos pokyčiai nedarys jokio poveikio šalies ekonominei raidai, ir užtikrino, jog Lietuva siekia būti atvira verslui šalimi bei patikima prekybos partnere.

Vokietijos pramonės ir prekybos rūmų asociacijoje V.Adamkus supažindino Vokietijos verslininkus ir politikus su politine, ekonomine ir finansine situacija Lietuvoje. Jis teigė, kad naujoji mūsų šalies Vyriausybė ryžtingai siekia laikytis tarptautinių įsipareigojimų, gerinti verslo klimatą bei tobulinti mokesčių sistemą.

Apžvelgdamas finansinę ir ekonominę šalies situaciją, Prezidentas pažymėjo, kad per pastaruosius dešimt metų Lietuva padarė nemažą pažangą. V.Adamkus atkreipė dėmesį į šių metų Europos Komisijos ataskaitą, kurioje teigiama, jog Lietuvoje veikia atvira rinkos ekonomika. Šalies vadovas pasidžiaugė, kad šalies makroekonominiai rodikliai yra pakankamai geri, o ateities perspektyvos – optimistinės.

Prezidentas pasidžiaugė, kad dvišaliai Lietuvos ir Vokietijos ryšiai prekybos srityje yra intensyvūs. Šalies vadovas pažymėjo palankiai žiūrįs į Vokietijos verslininkų susidomėjimą investuoti į Lietuvos finansinį ir bankininkystės sektorius.

Susitikime dalyvavo 22 Lietuvos verslo atstovai ir 100 Vokietijos federalinės ekonomikos ministerijos ir atskirų žemių pareigūnų, taip pat kompanijų, atstovaujančių įvairioms verslo sritims, atstovų. V.Adamkus išreiškė viltį, kad su juo atvykę Lietuvos verslininkai užmegs daugiau tiesioginių ryšių su kolegomis iš Vokietijos.

Penktadienį mūsų šalies vadovas taip pat buvo susitikęs su Bundestago pirmininku Wolfgang Thierse, su kuriuo aptarė euroatlantinės integracijos procesus, politinius pokyčius Lietuvoje bei santykius su Rusija.

Paminėta Lietuvos karių diena

Sukako 82 metai, kai pradėtos kurti nepriklausomos Lietuvos ginkluotosios pajėgos.

1918 m. lapkričio 23 įkurta Apsaugos Taryba, paskirtas pirmasis pulko vadas ir jam įsakyta pradėti formuoti pulką.

Šalies kariuomenės ir savanorių daliniai Lietuvos karių dienai numatė įvairių renginių. Vilniaus kongresų rūmuose vyko iškilmingas Lietuvos karių dienos minėjimas. Dalyvavo Garbės sargybos orkestras, savanorių pajėgų pučiamasis orkestras, Garbės sargybos kuopos kariai, skambėjo Karo akademijos kariūnų choro bei Vilniaus įgulos karininkų ramovės vyrų choro "Aidas" atliekamos dainos.

Lietuvos karių dienos proga šalies kariuomenei įteikta vėliava, pašventinta Vilniaus Katedros aikštėje.

Vienoje purpurinės spalvos vėliavos pusėje yra Vytis, kitoje – Krašto apsaugos ministerijos ženklas – Gediminaičių stulpai.

Iki šiol Lietuvos kariuomenės vėliava buvo motorizuotos pėstininkų brigados "Geležinis vilkas" vėliava.

Lietuvos karių dienos proga sostinės Katedros aikštėje buvo surengta karių rikiuotė ir minėjimas. Kareivius bei karininkus pasveikino Prezidentas V.Adamkus, Seimo pirmininkas A.Paulauskas, ministras pirmininkas R.Paksas, krašto apsaugos ministras L.Linkevičius bei kariuomenės vadas brigados generolas J.Kronkaitis.

Sveikinimo kalboje V. Adamkus pažymėjo, kad visuomenei ir kariuomenei būtina ugdyti abipusį pasitikėjimą ir siekti geresnio pažinimo bei glaudesnio bendradarbiavimo. Lietuvos karių dienos proga Prezidentas Valdas Adamkus už asmeninius nuopelnus vienuoliką žmonių apdovanojo ordinais, o tris – medaliais.

Seimas pratęsė taikdarių misiją Kosove

Seimas priėmė nutarimą pratęsti Lietuvos karių dalyvavimą NATO vadovaujamoje tarptautinėje taikos operacijoje Kosove. 35 karių būrys dalyvaus KFOR misijoje iki kitų metų liepos. Šešių mėnesių misija Lietuvos valstybės biudžetui kainuos 1.338 mln. litų.

Pernai rudenį Seimas pirmą kartą sankcionavo iki 35 karių būrio dalyvavimą KFOR misijoje. Nuo to laiko karių skaičius nebuvo didinamas, kariai Kosove buvo keičiami kas pusmetį.

Lietuvių taikdariai tarnauja lenkų bataliono sudėtyje, kuris įeina į JAV brigadą.

Lietuviai dislokuoti maždaug už 100 kilometrų nuo Kosovo sostinės Prištinos, į šiaurę nuo Jugoslavijos ir Makedonijos sieno ❑

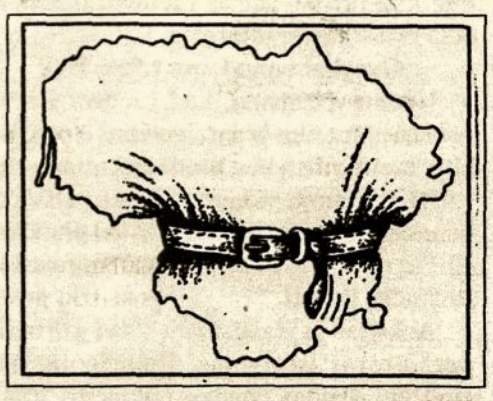

(Iš Lietuvos spaudos)

Kalėdojimas

Šių metų lapkričio 20 d. pirmą kartą vienas, be palydovų į Geelongą atvažiavo kunigas Egidijus Arnašius.

9.30 ryto pradėtas parapijiečių lankymas truko 8 valandas.

Aplankėme dvidešimt namų, visur mus gražiai priėmė, dosniai ir su vaišėmis.

Tėvas Egidijus lankymo apeigas atliko pagal paskiausias lietuvių katalikų tradicijas. Pietavome pas Irmgardą Gailiuvienę. Ačiū už jos nuoširdumą ir kruopštumą.

Aišku, visų nespėjome aplankyti, bet pasiryžę tęsti lankymą iki Kalėdų, tad nenustebkite, jei kokią dieną klebonas pasibels ir į jūsų duris.

Mums kun. Egidijus atvežė kalėdaičių ir maldos knygučių. Daugelis tautiečių teiraujasi, kiek kas aukojo, bet maršalka moka laikyti paslaptį.

Džiaugėmės ir šimtine ir penkiais doleriukais. Geriausia auką įdėti į vokelį ir ant jo užrašyti savo pavardę, adresą bei telefono numerį, nes kunigas veda tikinčiųjų sąrašą.

Nepamirškite, kad šv. Kalėdų mišios Geelonge bus aukojamos gruodžio 25 d. 8.30 val. ryto Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje.

Bažnyčios Maršalka

Vėlinių pamaldos

Šeštadienį (2000.11.18) Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje įvyko pamaldos už Geelonge mirusius lietuvius.

Šv. Mišias atnašavo neseniai iš Lietuvos atvykęs kunigas Egidijus Arnašius, skaitymą atliko Stasė Lipšienė, tikinčiųjų maldą perskaitė Juozas Gailius, o auką atnešė Jovita ir Kajetonas Starinskai.

Naujasis klebonas gražia ir aiškia kalba pasakytame pamoksle iškėlė Vėlinių reikšmę Lietuvoje ir išeivijoje.

Gražus skaičius tikinčiųjų apsilankė bažnyčioje ir priėmė šv. komuniją.

Po pamaldų bažnyčios maršalka Juozas Gailius parapijiečių vardu išreiškė padėką kun. Egidijui Arnašiui ir įteikė jam prisidėjimo vokelį nuo Geelongo Lietuvių Sąjungos Klubo Valdybos bei narių.

Negalima pamiršti ir parapijiečių, kurie aukomis prisidėjo prie kunigo kelionės į Geelongo pamaldas. Ypatingas ačiū Danutei Lynikienei už visos dienos paaukojimą – ji atvežė tėvą Egidijų iš Melbourno.

Po pamaldų lankėme Rytų kapines. Susirinkę prie a.a. Agotos Jančiauskienės kapo pasimeldėme už visus mirusius lietuvius.

Kapinėse kunigas Egidijus pašventino a.a. Stasio ir Stasės Karpalavičių ir Marijos Davalgienės antkapius.

Iš kapinių važiavome pajūriu į Apylinkės Valdybos ruošiamą iešminę. Naujasis mūsų klebonas gėrėjosi gražiuoju Geelongo miestu. Parodėme jam ir sudegusius Lietuvių Namus, kuriuos stačiusiųjų ir jiems pinigus aukojusiųjų dauguma jau ilsisi Rytų kapinėse.

Labai apgailėtinas vaizdas – po trejų metų vis dar matosi lietuviškų degėsių žaizdos su širdį veriančiu įrašu lentoje.

Iš Pettitt Parko sklido iešminės kvapas. Priešais salę plevėsavo Lietuvos ir Australijos vėliavos, stalai jau buvo paruošti pietums, o šeimininkės tik sukosi aplinkui.

Tėvas Egidijus turėjo progą su visais pabendrauti, apžiūrėti patalpas kol atvažiavo ALB pirm. Stasys Šutas ir pagal lietuvišką tradiciją pakvietė sukalbėti maldą.

Medžių pavėsyje gražus būrys tautiečių pasisotino kepsniais, atsigėrė kavutės, pasiklausė kun. Egidijaus ir Juliaus Lipšio gitara palydėtų dainų. Džiaugėmės, kad turime linksmą kunigą.

Bendruomenės pirmininkas Stasys Šutas padėkojo tėvui Egidijui bei visiems prisidėjusiems ir įteikė vokelį nuo Valdybos. Prieš atsisveikindamas kunigas visus pakvietė bendrai nuotraukai. Gaila, kad per tas visas geras linksmybes, nebuvo surasta laiko ir kunigui tarti žodį bei išreikšti padėką.

Juozas Gailius

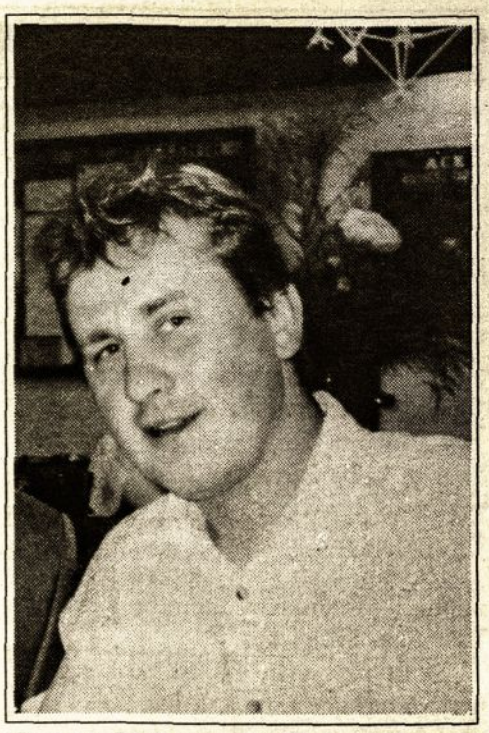

Naujasis Melbourno ir Geelongo lietuvių sielovada kunigas Egidijus Arnašius.

Ritos Baltušytės nuotr.

Dainos ir šokiai Geelonge

Lapkričio 12 dieną susirinkome į Lietuvių Namus pasiklausyti mūsų choro "Viltis" ir pasižiūrėti šokių grupės "Gegutė" koncerto. Jauki salė sutalpino beveik šimtą žmonių. Malonu buvo matyti atvykusius iš Melbourno. Buvo net iš Lietuvos – R.Skėrienės giminaičiai.

Prasideda koncertas. Scenoje choras "Viltis". Dainininkai atrodo gražiai, pakiliai nusiteikę. Besišypsanti choro dirigentė Aldona Scano dovanoja mums savo ir choristų darbo vaisius – lietuviškas dainas.

Nuskambėjo pirmoji daina – Algimanto Raudonikio "Jūra", solistė – Stasė Lipšienė. Po to pasiklausėme M.K.Klajūno "Saulutė leidžias", liaudies dainą "Siūbau, lingau paukštelis", Juozo Naujalio "Op, op, kas ten Nemunėli?", Giedros Gudauskienės tango "Ruduo", Domo Andrulio "Plaukia Nemunėlis", Jurgio Juozapaičio "Graži mūsų žemė".

Birutės Liebich vadovaujami šokėjai šauniai pašoko "Pradės aušrelė aušti" (dainuojant chorui), "Pasisėjau žalią rūtą" (solistė L.Tigani), kadrilį, ketvirtainį, kubilą.

Po pertraukos choras atliko liaudies dainą "Kas subatos vakarėlį", Juozo Karoso "Stikliukėlį", Algimanto Raudonikio "Laukiu tavęs ateinant", "Tylūs armonikos tonai", Mikalojaus Noviko "Devynbalsę", Teisučio Makačino "Kur tas kelelis?", Stasio Šimkaus "Vakarinė daina" ir K.Vasiliausko "Žemėj Lietuvos". Paskutinei dainai, kaip ir visada, pritarė visi žiūrovai.

Chorui akompanavo Rita Mačiulaitienė iš Melbourno ir ilgametė choro akompaniatorė Jan Henderson. Tai buvo jos paskutinis koncertas, nes ji jau atsisveikino su choru. Pranešinėjo Jovita Starinskienė ir Lee-Anne Koszela.

Visos choro atliekamos dainos skambėjo labai šauniai. Šokėjai savo šokiais programą dar labiau paryškino, įnešė į ją dar daugiau lietuviškos dvasios.

Po koncerto sveikinimo žodžius tarė Danutė Lynikienė ir Birutė Prašmutaitė. Įteiktos gėlių puokštės. Gražus koncertas subūrė mus visus kartu praleisti popietę.

Atskiru žodžiu reikia paminėti Aldoną Scano ir Birutę Liebich. Iš Geelongo išvykus ilgametei choro vadovei Gražinai Pranauskienei, Aldona ryžosi imtis šio sunkaus ir atsakingo darbo. Ji sutiko vadovauti chorui, nes suprato, kad koks gi lietuvis be dainos! Ir štai – rezultatai puikūs. Ačiū, Aldona, ir sėkmės Tau.

Birutė Liebich, kiek ją pažįstu, visą laiką pati šoka ir moko šokti kitus. Šoka ir jos sūnūs. Nelengva surinkti šokėjus, nelengva mažuosius mokyti šokio meno. Nelengva dar ir todėl, kad Birutė mokytojauja, o namuose – keturi vyrai!..

Dėkui, Aldona, dėkui, Birute, už Jūsų triūsą, už tai, kad lietuviškumas dar žydi mūsų bendruomenėje, nes kaip sakė sunkiai sergantis, bet į koncertą atvežtas Mečys Davalga, "pasiilgstu lietuviškos kalbos".

Bendruomenės Valdyba dėkoja visiems, prisidėjusiems prie to, kad šis koncertas įvyktų.

Irta Mikėnienė

Irena Kalėdienė, kurią matote nuotraukoje viršuje, Lietuvių tautodailės parodoje (žiūr. skelbimą šiame puslapyje) ALD metu Sydnėjuje demonstruos verpimo meną.

Tautodailė

Lietuvių tautodailė nėra šio šimtmečio išradimas, bet per amžius nusistovėję tautos kultūros bruožai.

Tautodailės paroda primins, ką jau esame primiršę ar su kuo dar nesusipažinę. Paroda atveria skrynių duris, nukelia į žmonių kūrybos praeitį, kasdieninį gyvenimą, į jų sielą.

Pažiūrėkime į verpimo ratelį, tai nėra vakarykščias išmislas. Penkis šimtmečius miklūs lietuvaičių pirštai verpė įvairių pluoštų gijas, iš jų audė audeklus.

Manoma, kad austi jau mokėta prieš dešimt tūkstančių metų. Senovės žmogaus audiniai skyrėsi nuo šiandieninių, jie buvo pinti iš neverptų dilgėlių, kanapių pluošto, vėliau linų ir vilnų. Verpimas ir audimas buvo tik moterų darbas. Jos savo gamintais audiniais rengė šeimas iki XIX a. Per ilgus šimtmečius verpimas ir audimas išsivystė į namų pramonę. O atsiradus cheminiams dažams ir mechanizuotoms staklėms, liaudies audimas jau sparčiai nyko.

Aplankę parodą pamatysite daug įdomių darbų, galėsite juos palyginti su kitų tautų menu. Tautotyra kaip amžinoji ugnelė turėtų rusenti kiekvieno lietuvio sieloje.

Tautodailės paroda veiks nuo gruodžio 28 iki 30 dienos Lietuvių Klube, Bankstown.

Martina Reisgienė

XXI ALD Tautodailės parodos rengėja

Nuotraukoje dešinėje: Šios Martinos Reisgienės tautiškai aprengtos lėlės - taip pat Tautodailės parodos dalyvės.

Martinos Reisgienės nuotraukos

Svarbus pranešimas

Pranešame tautiečiams, kad ALD **Meno paroda** įvyks Bankstown Arts & Craft Building, kampas Olympic Pde & Dale Pde, Bankstown. **Atidarymas ketvirtadienį, gruodžio 28 d., 2.00 val. po pietų.**

Parodai skirtus darbus prašome pristatyti nurodytu adresu **gruodžio 27 dieną.**

ALD **Tautodailės paroda** vyks Lietuvių Klube, 16-18 East Terrace, Bankstown po Krašto Tarybos posėdžių **gruodžio 28-30 dienomis.**

Leeka Gruzdeff, tel. (02(9796 8573

Lietuviai, kuriais didžiuojamės

Lidijos Šimkutės nauja knyga

Lidijos Šimkutės dvikalbės (anglų/vokiečių k.) poezijos knygos **"White Shadows/Weisse Schatten"** pristatymai įvyko Lietuvoje, A.Mickevičiaus bibliotekoje, Vilniuje (spalio 5 d.) ir Austrijoje, Vienoje, "Buch &Wein Antiquariat" (spalio 16 d.) ir Lietuvos ambasadoje bei "Salon" patalpose (spalio 24 d.).

Lietuvoje Lidija skaitė savo poeziją lietuvių kalba kartu su Christian Loidl'o vertimais į vokiečių kalbą, pritariama Ričardo gitaros garsais.

Įžanginį žodį tarė Lietuvos rašytojų sąjungos pirmininkas, literatūros kritikas Valentinas Sventickas.

Skaitymas vyko bibliotekos rūsyje, pasižyminčiame gera akustika.

Tarp klausytojų buvo ir Australijos lietuviams gerai pažįstamas kun. Alfonsas Savickas su Vilniuje gyvenančia savo seserim. Pasirodo, jis išgirdo apie knygos pristatymą per Lietuvos radiją.

Austrijoje Lidija Šimkutė skaitė savo eiles lietuvių ir anglų kalba kartu su minėto vertėjo vokiečių kalbos vertimais, pritariant žinomo muziko Marvan Abado "oud" instrumento garsais.

"Buch & Wein Antiquariat" patalpose dažnai vyksta (net kas savaitę) vietinių bei kviestų poetų/rašytojų skaitymai.

Juos organizuoja energingas patalpos savininkas Richard Jurst, kuris pritraukia gerą būrelį literatūros mylėtojų, pavaišindamas geru vynu, nežiūrint, kad reikia sumokėti prie durų klausytojams.

"Salon" jaukiose patalpose Lidija Šimkutė skaitė savo poeziją ne pirmą sykį.

Šia proga ji su vertėju, pritariant muzikai, skaitė tarpe kitų Vienos rašytojų: žinomo poeto Gerhard Kofler ir prozininko Bruno Weinhals.

Po skaitymų vyko vaišės ir pokalbiai.

Austrijoje LR ambasados patalpose vietiniai Vienos lietuviai, pirmininkaujant p. Rūtai Fischer, suruošė priimtuves – pokalbį su poete bei Vienoje išėjusios dvikalbės poezijos knygos pristatymą kartu su vaišėmis.

L.Š. gauta informacija

Lidija Šimkutė su Vienos (Austrija) lietuviais, kurie suruošė priimtuves ir poezijos skaitymą. Trečia iš kairės Rūta Fischer – Vienos Lietuvių Draugijos pirmininkė.

Naujausieji pasirodymai Lietuvos baleto scenoje

Stebėtis reikia Ramonos Rataitės – Zakarevičienės entuziazmu, sakyčiau tuo sveiku lietuvišku entuziazmu, kuriuo apsiginklavusi Ramona nepripažįsta jokių kliūčių, nei šiokiadienių, nei sekmadienių, kurių nestigo paskutinėmis savaitėmis jos dienų istorijoje. Džiuginantys šio entuziazmo rezultatai.

Jau š. m. spalio 29 d. dieną Lietuvių klubo salėje Sydnėjuje galėjom pamatyti Ramonos pastangomis parsigabentą kasetę iš Lietuvos su birželio 10 – 11 dienomis Vilniuje įvykusių dviejų vienaveiksmių baletų įrašais. Tai – Sergejaus Prokofjevo "Kontrastai" ir Igorio Stravinskio "Šventasis pavasaris" (Rite of Spring) – premjera pagal žymaus, jau tarptautinėj scenoj garsėjančio choreografo Xin Peng Wang originalų pastatymą.

Taip sakoma programoje apie šį naują scenos menininką Lietuvoje: "Xing Peng Wang – braižas pasižymintis choreografinės linijos tikslumu, reikalauja profesionaliai išlavintų šokėjų kūnų, jaučiančių neoklasikinio šokio stiliaus plastiką. Lietuvos baleto trupei tai buvo gana sudėtingas uždavinys".

Didelis pasisekimas. Pirmasis – "Kontrastai" – abstraktus baletas žavėjo žiūrovus savo naujoviškumu, nuostabiu būdu išryškindamas baleto šokėjų artistinius sugebėjimus. Koks tai džiaugsmas žmogaus – žiūrovo akiai! Tų mūsų lietuvaičių dailumas! Ilgakojės – laibakojės, nuostabiai išraiškingais veidukais, o judesyje tas banguojantis lieknumas – grakštumas tiesiog užkerintis. Ir vaikinai, savo ruožtu nepralenkiami šuolyje vyriškais judesiais prisijungiantys prie šokio kompozicijos. Muzika inspiruojanti.

Antrasis – "Šventasis pavasaris" (Rite of Spring). Tai jau 8 – oji versija – pasaulinio garso chreografai ieško vis naujų išraiškos formų, tad čia galėjome pamatyti nuostabiąją Eglę Špokaitę, taip gražiai ryškėjančią kitų šokėjų tarpe.

Ne taip jau seniai ir pati Ramona Rataitė žavėjo mus savo sceniniais išpildymais Australijos klasikinio baleto scenoje, kur ji, kaip ir kitas talentingas baleto šokėjas Juozas Janušaitis sukurdavo sudėtingas solo roles, tuo praturtindami scenos meną.

Su nauju entuziazmu Ramona Rataitė – Zakarevičienė ėmėsi Lietuvos Baleto Bičiulių vadovavimo rolės (direktorė) ir mus, gyvenančius Australijoje, tikimės, ir ateityje pradžiugins tokiais netikėtumais, nes po šio pasisekimo Lietuvos baletas kviečiamas į tarptautinius pastatymus – konkursus, didžiulis susidomėjimas jų sugebėjimais.

Ramona Rataitė scenoje.

Aldona Veščiūnaitė – Janavičienė

Lietuviai, kuriais nesididžiuojame

Saulėtoje Ispanijoje - tamsiojo Lietuvos pasaulio dėmės

Viename bute - 30 žmonių

Pravėrus penkių kambarių buto duris, trenkė nemalonus kvapas. Šiame Ispanijos Torevjechos miestelyje esančiame bute gyvena 30 Ispanijoje nelegaliai dirbančių lietuvių.

Tarp nelegalių darbininkų - Lietuvoje už žmogžudystę ieškomas šiaulietis Arūnas. Lietuvoje tokie žmonės vadinami "torpedomis", o Ispanijoje - "bultikais" arba "buldogais".

Nelegalai už butą Arūnui moka po 100 JAV dolerių, o jis pinigus turi pasidalyti su aukštesnio rango nusikaltėliais. Butų nuoma nelegalams - daug pelningesnis verslas už reketą.

Darbininkai eina vogti

30 darbininkų jau antra savaitė sėdi be darbo ir be pinigų - statybos bendrovės vadovas netikėtai juos visus atleido. Tačiau Arūnas ramus - suradęs nelegalams darbą, iš atlyginimo atskaitys ir nuompinigius.

Kol darbo nėra, vieni slankioja po miestą, kiti girtauja, treti eina vogti. Vagia, kas tik pakliūva, - nuo duonos iki vyno. Darbininkai - prasti vagys, todėl dažnai įkliūva.

Arūnas vakarais dažnai geria alų su vietiniais policininkais - kartais pavyksta išsukti savo žmogų. Priešingu atveju įkliuvęs darbininkas išsiunčiamas iš šalies.

Vėliau jis liepė mokėti jam duoklę - atiduoti pusę pavogtų daiktų.

Prasižengusieji - į šulinį

Darbininkai piktinosi, tačiau nieko negalėjo padaryti - iš lūpų į lūpas sklinda kalbos apie Arūno žiaurumą.

Pats Arūnas neslepia, kad prasikaltusius įmeta į nuošalioje vietoje esantį šulinį. Nubaustieji pliuškenasi vandenyje, o Arūnas geria viskį. Retsykiais jis pašviečia prožektoriumi ir pasižiūri, ar nenuskendo.

Nepaiso jokių autoritetų

Ispanijoje Arūnas nepaiso jokių autoritetų. Kartą jį apgavo vienas ispanų darbdavys, pažadėjęs darbo dešimčiai vyrų.

Tuomet Arūnas patykojo ispaną. "Šis vaikščiojo plaukus į kasą susirišęs - čiupau už kasos ir nutempiau į kažkokias statybas. Surišau kojas diržu ir pakoriau žemyn galva - žinos, kaip lietuvius apgaudinėti", - piktinosi Arūnas.

"Daug kas tvirtina, kad mes išnaudojame, skriaudžiame tautiečius. Iš tiesų taip nėra - kas sąžiningai moka nustatytus mokesčius už įdarbinimą, gali ramiai gyventi", - kalbėjo Arūnas.

Skundiką subadė bulius

Buvo atvejų, kai nelegalai įskųsdavo Arūną ispanų policininkams. Vieną tokį skundiką Arūnas persekiojo kelias savaites.

Iš Kretingos atvykęs vaikinas susipažino su vietiniais darbdaviais, pradėjo kviestis į darbą savo kraštiečius ir iš jų imti duokles.

Tai sužinojęs Arūnas sučiupo šį kretingiškį bei jo draugus. Vyrai buvo kankinami, iš jų visaip išsityčiota.

Tada kretingiškis įskundė Arūną ispanų policininkams, o pats spruko į kitą Ispanijos regioną.

Sužinojęs, kad skundikas persikėlė į kitoje Ispanijos dalyje esantį panevėžiečių kontroliuojamą rajoną, Arūnas paskambino Panevėžio nusikaltėlių autoritetams. Šie greitai pagavo bėglį. Tačiau kretingiškis iššoko iš panevėžiečių automobilio, sustojusio užsidegus raudonam šviesoforo signalui, ir pabėgo.

Vis dėlto jo likimas buvo tragiškas. Viename Ispanijos miestelyje per fiestą kretingiškį ragais persmeigė bulius. Lietuvis buvo suparalyžiuotas ir išvežtas į gimtinę.

Į Ispaniją Arūnas pasikvietė ir savo tėvą. Šis atvyko mikroautobusu - juo vežioja nelegalus į darbą ir už tai gauna pinigų.

Mokama už įdarbinimą

Arūnas - vienas iš nelegalaus darbo besipelnančio mechanizmo sraigtelių. Šią nelegalią veiklą prieš trejus metus pradėjo Ispanijoje apsistoję Lietuvos verslininkai.

Pastebėję, kad į Ispaniją plūsta darbo ieškantys lietuviai, verslininkai sugalvojo būdą, kaip iš to užsidirbti. Jie surasdavo darbo vietų Ispanijoje, o jų partneriai Lietuvoje atsiųsdavo žmonių.

Už įdarbinimą kiekvienas lietuvis sumokėdavo nuo 300 iki 800 JAV dolerių.

Išmokė ir ispanų ūkininkus

Verslininkai klestėjo, tačiau tai truko neilgai. Juos pradėjo reketuoti ir duoklės reikalauti anksčiau Ispanijoje įsitvirtinę rusų, armėnų, ukrainiečių ir marokiečių nusikaltėliai.

Lietuvių verslininkams buvo būtinas "stogas" ir jie pradėjo kviestis savo pažįstamus gangsterius iš Lietuvos. Taip pamažu gangsteriai perėmė šį verslą.

Dabar daugelis ispanų ūkininkų net nerizikuoja lietuvių priimti į darbą, jeigu tai nėra suderinta su nusikalstamo pasaulio autoritetais.

"Bultikai" viską organizuoja - pasitinka į Ispaniją atvykstančias nelegalų grupes, juos apgyvendina, vežioja į darbus, renka mokesčius. Kartais "bachūrai" atsiveža ir savo vagis ar prostitutes. Už vadinamąjį stogą vagims ir prostitutėms leidžiama Ispanijoje verstis savo amatu, tačiau jie privalo "bachūrams" sumokėti dalį pelno.

Kur ir ką vogti, paprastai vagims parodo Ispanijoje jau įsitvirtinę "bultikai". Dažniausiai profesionalūs vagys vagia brangius rūbus.

Skiriami regionų valdytojai

Kai tokių nedidelių grupuočių atsiranda daugiau - skiriami sričių atstovai, kurie koordinuoja grupelių veiklą. Sričių atstovais paprastai tampa Lietuvoje veikiančių gaujų lyderių aplinkos žmonės.

Šiuo metu kai kurios Lietuvos gaujos Ispanijoje kontroliuoja iki 100 žmonių siekiančius būrius. Dauguma Ispanijoje gyvenančių gangsterių yra ieškomi Lietuvoje dėl įvairių nusikaltimų.

Ispanijoje veikia stiprios Kauno, Vilniaus, Šiaulių, Panevėžio, Klaipėdos gaujos.

Gaudė net sraigtasparniais

Prieš pusmetį nedidelis Almerijos miestelis buvo tapęs savotiška Lietuvos gangsterių atstovybe Ispanijoje. Vienoje gatvėje lyg draugiška šeima gyveno net kelių gaujų atstovai. Tačiau ispanų policija lietuvius iš šio miestelio išvaikė. Lietuvių

Nukelta į 7 psl.

Aliutės kampelis

Draugas

Kartais žodžiai keičia prasmę. Kartais vėl grįžta prie ankstesnės. Seniausiose kalbose šio žodžio protėviai reiškė kariuomenės būrį. Senovės gotų *driugan* – tarnauti kariuomenėje, sen. indų *dryht* – kareivių būrys. Tokie žmonės turėjo vienas kitu pasitikėti, vienas kitam padėti.

Tokia prasme draugas yra vartojamas ir baltų kalbose. Latvių "draugs" – draugas, sen. prūsų "draugiwaldunen" – bendrai paveldėti. Rusų kalboje irgi yra tos pačios kilmės žodis "drug". (Tik jo darinys "drugoj" jau nebe draugas, o "kitas").

Lietuvių kalboje turime ir drauge (kartu), ir draugauti, ir naujesnį žodį – draugija.

Sovietmečiu toks "nesusipratėlis", kuris kito neseka, neįskundžia, neišduoda, valstybei buvo nepageidaujamas. Reikėjo panaikinti pačią sąvoką. Tada "draugui" buvo suteikta kita reikšmė. "Draugas tardytojas" galėjo mušti "draugą kalinį", o "draugė valytoja" pataikavo "draugui direktoriui". Žodis pasidarė visai bereikšmis.

Vieną vasarą, suvažiavus į Lietuvą 1938-jų metų laidos "mergaitėms" (dabar jau močiutėms) iš Kanados, JAV ir Australijos, kartu su Lietuvoje likusiomis draugėmis surengėm pobūvį. Šeimininkė, pripratusi viešai susirinkimuose kalbėti, pradėjo sveikinimo kalbą: "Mielos draugės"... ir nuščiuvo sumišusi. "O, atsiprašau, mergaitės, čia aš ne ta prasme... aš pasakiau kaip gimnazijoj ... " Kaip baisu, kad "draugės" pasidarė beveik keiksmažodis.

Dabar tas žodis vėl turi savo gerą, šiltą, apglobiančią reikšmę, o prie pavardės grįžo "ponas". Tačiau po 50-ties sovietijos metų kai kas vis dar bijo "pono" (kuris tikrai savaime tokiame kontekste nieko nereiškia) ir sako "gerbiamas", kuris jau irgi pradeda nieko nereikšti.

Kai kurie senieji "nomenklatūrininkai", kurie seniau būtų sakę "Dirbkime, drauge" dabar sako "Dirbkime drauge". Skamba daug gražiau.

IŠ REDAKCIJOS PAŠTO

Atnaujina prenumeratą

"Mūsų Pastogės" administracijai. Įdedu $55 prenumeratos atnaujinimui. Atleiskite, kad su keturių mėnesių pavėlavimu, tačiau pastaruoju metu nutariau prenumeratą tęsti, kadangi atrodo, jog šio laikraščio turinys gerėja.

Su pagarba

A. Snarskis
Pietų Australija

DAUG SUŽINOSI
SKAITYDAMAS
"MŪSŲ PASTOGĘ"

Atsisveikinant...

Sena lietuvių patarlė sako: "Ir priėjo ožka liepto galą". Taip ir man, po šešerių metų tarnybos "Talkos" Sydnėjaus skyriuje, atslinko tas laikas, tariąs, anot mūsų valdžios, "lipk, seni, užpečkin oro gadinti".

Nuo šių metų gruodžio 17 dienos aš pasitraukiu iš "Talkos" darbuotojų. Tariu nuoširdžią padėką visiems Sydnėjaus skyriaus nariams už išreikštą pasitikėjimą priimant mano suteiktas paslaugas tarnybos metu. Gal dar ne visai tas "liepto galas", tad turbūt pasimatysime ir galėsiu jiems bent iš tolo pamojuoti "krokodilo ašaromis" suvilgyta nosinaite, šiek tiek pageltusia nuo senatvės (!) ir tyliai pašnibždėti: "Sudiev, kvietkeli, man linksma buvo..."

Teodoras J. Rotcas

"Sienos nutinkuotos pomidorais ir kiaušiniais..."

Nuo redakcijos: *žemiau spausdiname dalį laiško, kurį iš Lietuvos gavo viena "M.P." skaitytoja Sydnėjuje. Manome, kad jis bus įdomus ir platesniam žmonių ratui.*

(...) Sugrįžę pamatėme, kad iš kiemo pusės langas išmuštas. Viduje padaryta revizija: viskas išversta iš bufeto, knygos iš etažerės, o pomidorais ir kiaušiniais apdaužytos sienos. Į kambarį nėjome. Jonelis apsisuko ir nuvažiavo į miliciją. Bet... mūsų miestelio milicininkas (*sic*!)vos ant kojų bepastovi: girtut girtutėlis. Prižadėjo atvažiuoti rytojaus dieną.

Ką gi daryti: durys iš vidaus užkabintos. Tai Jonelis pro tą išmuštą langą įlipo, atkabino duris. O varge!.. Viskas, kas tik buvo sieninėje spintoje, išversta ant grindų: sudaužyti stiklainiai, bonkos (ar pilnos, ar tuščios). Per šukes ir tokią košę (nes ten, apačioje buvo dažų, kreidos ir obelinės košės) įsigavome į virtuvę. Ačiū Dievui, sienos neištepliotos, tik į vandens kibirą, pastatytą viduryje virtuvės ant grindų, supilta viskas ką tik rado: kava, arbata, druska, cukrus, kruopos. Vaistai iš stalčiukų išbarstyti po visas grindis ir t.t.

Miegamajame tik lemputė sudaužyta. Kuistasi po laiptais, bet lovos nesudarkytos ir televizorius sveikas. Prasišlavėme taką, pasikūrėm krosnį ir sutemo. Seklyčios nelietėm, laukėm milicijos (*sic*!).

Rytojaus dieną aš tvarkiau virtuvę, o Jonelis kuopė priegonkį. Pareigūno nesulaukėm nei tą, nei kitą dieną. Taigi, antradienį plovėm priemenikės sienas, kurios tinkuote nutinkuotos pomidorais ir kiaušiniais, kurių rado du desėtkus, tai buvo kuo taškyti.

Diena praėjo besitvarkant seklyčioje: kol surinkau ir sudėjau knygas, nuvaliau spintą ir bufetą, surūšiavau kas sugadinta. Ką išmesti ir ką dar išplovus palikti, tai prasikrapščiau visą dieną iki tamsos.

O sunkiausia buvo išplauti grindis, nes šitame kambaryje sienos, langai ir grindys buvo aplaistytos indų plovikliu "Feiri". Vandens mažai, o tas ploviklis putoja, net slidu. Vandenį Jonelis vežė iš Greičiuvienės, nes į šulinį primetė bonkų: tų, kur gulėjo daug metų po alyvų krūmu. Ir blogai ir gerai: privertė neatidėliojant išsivalyti šulinį ir padaryti naują dangtį. Ačiū Petriuko Jūratės vyrui Rimui. Jis metė savo darbus ir atėjo į talką. Jonelis turi ilgas kopėčias, tai įleido į šulinį, o Rimas smulkus žmogus, tai įlipo ir krovė viską ką rado į kibirą, o Jonelis traukė į viršų. Išvalė iki kieto grunto, uždėjo naują dangtį ir prispaudė štanga (...)

Pa į žanduką - **Bronė ir Jonelis**

IŠ REDAKCIJOS PAŠTO

Brisbanėje - Gedo gatvė

Gerbiama Redakcija, prieš keletą mėnesių jūs rašėte apie gatves, pavadintas lietuvių vardais. Aš noriu jums pasakyti, kad Brisbanės priemiestyje Calamvale yra Gedo gatvė. Ji taip pavadinta mano velionio vyro garbei.

Tuo metu jis buvo to rajono vystymo direktorių tarybos pirmininkas, ir aptariant naujųjų gatvių pavadinimus, taryba nutarė, kad tiktų vieną gatvę pavadinti jo vardu.

Žinoma, jo pilnas vardas - Gediminas, tačiau jį visi pažinojo kaip Gedą. Taigi ir gatvei teko Gedo vardas. Gal būt šis faktas bus jums įdomus.

Jennifer Rakauskas

Nuo redakcijos: *MP* rašėme apie Aido Kubiliaus garbei pavadintą gatvę Aidas Court, esančią Port Lincoln miestelyje (Pietų Australija), ir dailininko Henriko Šalkausko atminimui skirtą Salkauskas Street Canberra (ACT)

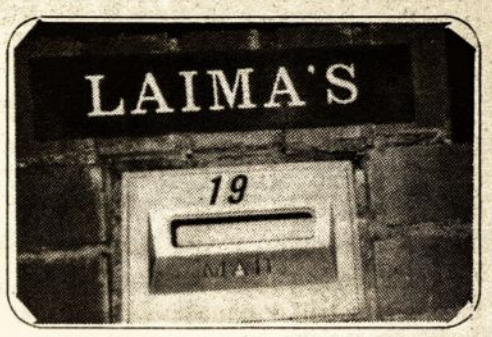

Gerbiama Redakcija, 6ią nuotrauką siunčiu atsiliepdama į redakcijos kvietimą fiksuoti lietuviškus momentus Australijoje.

Joje matote pašto dėžutę, kurią nufotografavau prie Laimos ir Tado Žilinskų namo (Canberra). Garantuoju, kad ji iš tolo atkreipia ne tik paštininko dėmesį.

Ne vienas praeivis pasiteirauja, kokia kalba tas žodis "Laima" ir ką jis reiškia. Štai ir susidaro tegul ir nedidelė proga pagarsinti Lietuvos vardą.

Nijolė Bartkienė

Visi, visi padėkite

Gerb. Sydnėjaus lietuviai, gerb. Redaktore, šiuo laišku kreipiuosi į visus tuos, kuriems rūpi išlaikyti lietuvybę šiame tolimame pasaulio krašte. Čia esame daugiau-mažiau viskuom materialiai apsirūpinę, tačiau kultūrinis-dvasinis gyvenimas skiriasi nuo mūsų praeities gyvenimo metų, nuo gyvenimo mūsų Tėvynėje. Kai kam tai labai svarbu, kai kam visai nesvarbu... Jungimasis į lietuviškas organizacijas, namų, klubų statyba, aukojimas savo pinigų ir laiko rodo, kaip visiems buvo svarbu išlaikyti lietuvybę čia. Anksčiau atvykusieji imigrantai sukūrė, surinko, sunešė į vieną vietą tai, ką mes dabar vadiname Australijos Lietuvių Bendruomene. Dabartinių tautiečių pareiga išlaikyti ir pratęsti taip gražiai išsilaikiusią lietuvybę.

Australijos Lietuvių Dienos ir yra tas suėjimas, susitikimas, kur bendrai dainuojama, šokama, vaidinama, kalbama ir sportuojama, džiaugiamasi meno dirbiniais ir parodoma praėjusių metų lietuviška veikla.

Šių metų pabaigoje į Sydnėjų atvyksta svečiai iš kitų miestų ir vietovių, todėl mūsų – sydnėjiškių pareiga ir tradicija gražiai priimti svečius. Tam svečių priėmimui XXI ALD Rengėjų Grupė ruošiasi jau dvejus metus, tačiau to nepakanka. Prisiminę Olimpiadą suprantame, kokia didelė jėga yra savanoriai pagalbininkai.

Šiuo laišku kviečiame ir prašome sydnėjiškius tautiečius padėti mūsų svečiams nuvažiuoti iki bažnyčios ir salių, kur vyks įvairūs programoje nurodyti ALD renginiai.

Reikalingi pagalbininkai pasėdėti prie informacinio stalo Lietuvių Klube, padėjėjai parduoti bilietus. Reikia paruošti patalpas renginiams ir jas vėl atstatyti, reikia paruošti stalus pabendravimo vaišėms ir juos sutvarkyti... Darbų begaliniai daug ir kuo daugiau rankų tuos darbus dirbs, tuo sklandžiau ir greičiau viskas stosis į savo vietas.

Nepraeikime pro šalį abejojančio svečio, nežinančio kur važiuoti. Pasikvieskime ir nusivežkime kartu su savim ten, kur vykstame. Maršrutai nesudėtingi ir neilgi.

Visais galimais pagalbos suteikimo klausimais skambinti ir pasiteirauti informacijos pas **Jadvygą Dambrauskienę tel.: (02) 9709 3814, Natą Liutikaitę tel.: (02) 9747 2382, Daivą Murtagh tel.: (02) 9758 1002** arba bet kurią kitą ALD rengėją.

Laukiame Jūsų paramos ir pagalbos, mieli sydnėjiškiai, o jeigu padės ir atvykusieji svečiai, viskas eisis greičiau ir sklandžiau.

Jadvyga Dambrauskienė
ALD Rengėjų grupės sekretorė

Pasijuokime drauge su kaunieėiais

Aiškinamasis žodynėlis

INVESTICIJA - kai duoda vieną, kad atsiimtų du.

KAIFAS - būsena, kurios metu išdygę sparnai neša pragaro link.

PROSTITUCIJA - moterų nedarbą mažinanti institucija.

ES ir NATO - vieniems kasdieniai poteriai, kitiems keiksmažodžiai.

OFŠORINĖ firma - šuorais pinigus iššluojanti firma.

TROLEIBUSAS - vienintelė vieta, kur jaunimas sėdi, o senimas stovi.

DIRŽŲ VERŽIMAS - fizinis pratimas, nuo kurio ploni lieknėja, o stori dar labiau pučiasi.

PARTIJA - vieta, kur galva greičiausiai keičiama į kopūstą.

Jonas Kuvykas

Pasiklausinėjimai

AR IŠ RĖKSNIO GALI BŪTI NAUDOS? Galėtų, jei rėkimą paverstume elektros energija.

KAIP ELGTIS, KAI APLINKUI VIENI NEDORĖLIAI? Elkis padoriai - vienu nedorėliu bus mažiau.

KIENO GYVENIMAS YRA NESIBAIGIANTI NELAIMĖ? To, kuris su džiaugsmu daro tai, ko nereikėtų daryti.

KODĖL ŠUO IŠTIKIMIAUSIAS ŽMOGAUS DRAUGAS? Todėl, kad katinas laiku persigalvojo,

AR TIESA, KAD LAIKAS PINIGAI? Būtų tiesa, jei egzistuotų laiko bankai.

AR YRA AMŽINASIS VARIKLIS? Taip. Tai amžinas nepasitenkinimas savimi.

Vytautas Vizbaras

(Iš "Kauno dienos")

SPORTAS

IŠEIVIAI KREPŠININKAI

(Pabaiga. Pradžia MP Nr 46, 47)

Labiau pasisekė R.K. Gorauskui, kuris 1972 metais pateko į olimpinę Brazilijos ekipą. Tačiau Miuncheno olimpiada brazilams buvo nesėkminga.

W. Marquesui ir A. Pasosui baigus žaidėjo karjerą, iškilo Macielio Ubiratano žvaigždė, tačiau jam trūko panašaus pajėgumo partnerių. Brazilijos komanda olimpinėse žaidynėse užėmė tik septintą vietą.

Beje, R.K.Gorauskas žaisdamas San Paulo "Sirio" ekipoje tris kartus tapo Brazilijos čempionu. W.Blatkauskui iškovoti šio titulo nepavyko nė karto.

Brazilijos čempionu yra tapęs dar vienas lietuvių kilmės krepšininkas Roberto Misevicius iš San Paulo "Monte Libano" ekipos (1985 metais).

Australijos lietuviai krepšininkai

Net trys lietuvių kilmės žaidėjai olimpinėse žaidynėse gynė Australijos garbę. 1956 metais Melbourne, kai australai debiutavo olimpiniame krepšinio turnyre, jų ekipoje rungtyniavo Stasys Dargis (Darginavičius) ir Algis Ignatavičius. Šiedu krepšininkai per Vokietiją emigravo į Australiją tuoj po Antrojo pasaulinio karo.

Šeštajame dešimtmetyje Australijos krepšinis daugiausia imigrantų iš Europos pastangomis dar tik žengė pirmuosius žingsnius. Tad ir šeimininkų teisėmis olimpiadoje dalyvavę australai buvo tarp varžybų autsaiderių. Brazilijos, Čilės, Kanados ir netgi Taivano krepšininkams nereikėjo daug praktikuoti, kad įveiktų Australijos ekipą. Australai Melbourne nugalėjo tik Singapūrą bei Tailandą ir užėmė dvyliktąją vietą tarp 15 komandų. Beje, Australijos olimpinėje rinktinėje žaidė ne tik du lietuviai, bet ir trys latviai bei dar keli išeiviai iš kitų Europos valstybių.

Tapo rinktinės lyderiu

Olimpinės žaidynės bei įspūdžiai, kuriuos paliko geriausi JAV, SSRS ir Urugvajaus komandų žaidėjai, paskatino australus rimčiau susidomėti krepšiniu. Prabėgus keliolikai metų ir subrendus tiems jaunuoliams, kurie stebėjo olimpines Melbourno kovas būdami paaugliai, Australijos rinktinė tapo pajėgi kovoti ne vien su antraeilėmis Azijos ekipomis.

Antrą kartą olimpiadoje australai dalyvavo 1972 metais, o komandoje vėl buvo lietuvių kilmės žaidėjas – Eddie Palubinskas. Grupės varžybose Australijos ekipa atkakliai priešinosi pajėgioms Europos krepšinio atstovėms Ispanijai bei Čekoslovakijai, kurioms pralaimėjo tik paskutinėmis sekundėmis. O štai nusilpusią Brazilijos rinktinę australams pavyko įveikti. Įgavę patirties ir pasimokę iš savo klaidų australai, kovodami dėl 9-12 vietų, taip pat labai atkakliuose mačuose palaužė vokiečius bei lenkus.

Taigi tarp 16 komandų Australija užėmė devintąją vietą. Aiškus Australijos rinktinės lyderis Miunchene buvo E.Palubinskas. Jis užėmė antrąją vietą tarp rezultatyviausių žaidėjų (pelnė 190 taškų per 9 rungtynes). E.Palubinską tik vienu tašku aplenkė japonas Masatomo Taniguchi.

Profesionalu netapo

Iškart po olimpinių žaidynių puikųjų australų atakų lyderį pakvietė Luizianos valstybinis universitetas (LSU). E.Palubinskas išvyko mokytis į JAV ir dvejus metus žaidė NCAA lygoje. Amerikoje australas nepasimetė ir buvo vienas geriausių LSU krepšinio ekipos žaidėjų. Jis pasižymėjo kaip patikimas snaiperis, ypač gerai atakavo nuo baudos metimo linijos.

Olimpinis snaiperių karalius

Jei E.Palubinskas būtų tapęs NBA žaidėju, jis pagal tų laikų taisykles nebebūtų galėjęs dalyvauti FIBA varžybose: olimpinėse žaidynėse ir pasaulio pirmenybėse. Kadangi tuo keliu krepšininkas nepasuko, 1976 metais Monrealyje jis vėl vilkėjo žalios ir geltonos spalvų Australijos olimpinės komandos aprangą. Šiose žaidynėse Australijos komanda kentė dėl tos pačios priežasties, kuri jai neleido iškovoti daugiau pergalių Miunchene. Australai gerai žaisdavo pirmąjį kėlinį, bet mačo pabaigoje pritrūkdavo jėgų ir atiduodavo pergalę varžovams. Monrealyje taip nutiko rungtyniaujant su Kanada ir Italija. Vis dėlto, palyginti su 1972 metais, Australijos ekipai pavyko pakilti vienu laipteliu aukščiau – ji užėmė aštuntąją vietą.

Užtat E.Palubinsko pavardė puikavosi rezultatyviausių žaidėjų sąrašo pirmojoje eilutėje. Australijos ekipos lyderis per 7 rungtynes pelnė 219 taškų (vid. 31.2).

1974 metais E.Palubinskas dalyvavo ir pasaulio pirmenybėse. Jose australai užėmė 11 vietą, o E.Palubinskas (174 taškai per 7 rungtynes) buvo šeštas tarp daugiausia taškų pelniusių žaidėjų.

Vėl įsikišo politikai

Olimpinėse žaidynėse turėjo dalyvauti dar vienas lietuvių kilmės krepšininkas – Leo Rautinis iš Kanados. Jis 1978 metais debiutavo nacionalinėje Kanados komandoje, o po poros metų padėjo jai iškovoti kelialapį į Maskvos olimpiadą. Tačiau dėl SSRS invazijos į Afganistaną JAV paskelbus olimpinių žaidynių boikotą, prie jo prisijungė ir Kanada. Aštuntojo ir devintojo dešimtmečių sandūroje L.Rautinis buvo geriausias Kanados krepšininkas. 1978 metais jis išvyko studijuoti į Minesotos universitetą, o po metų persikėlė į kitą JAV aukštąją mokyklą – Sirakūzų universitetą. 1983 metais NBA naujokų biržoje L.Rautinį 17-uoju šaukimu pasirinko "Philadelphia 76ers" klubas. Lietuvių ir latvių kraujo turintis krepšininkas tapo pirmuoju kanadiečiu, kuris buvo pakviestas pirmajame NBA naujokų biržos rate.

Profesionalų lygoje L.Rautinio reikalai susiklostė prastai. 1983-1984 metų sezone jis žaidė 28 rungtynes "76ers" ekipoje ir per jas pelnė 48 taškus. 1984 metų vasarą Filadelfijos klubas iškeitė L.Rautinį į "Indiana Pacers" ekipą, kuri savo ruožtu netrukus išsiuntė žaidėją į "Atlanta Hawks". 1984-1985 metų sezone Atlantos klube jis žaidė 4 mačus, per kuriuos nepelnė nė vieno taško. Vėliau krepšininkas pratęsė karjerą Europoje.

Rinktinėje žaidė ir brolis

L.Rautinis rungtyniavo Italijoje, Ispanijoje ir Prancūzijoje, be to, keleriems metams buvo grįžęs į JAV ir žaidė CBA klubuose. Italijoje ir Ispanijoje kanadietis buvo išrinktas dalyvauti Visų žvaigždžių rungtynėse, o 1986 metais padėjo Romos "Virtus" klubui laimėti R.Koračo taurę. Beje, finalo dvikovoje su Kazertos "Juve" L.Rautinis buvo rezultatyviausias Romos ekipos žaidėjas (pelnė 20 ir 21 tašką). Dalyvauti 1984 metų olimpinėse žaidynėse L.Rautinis nebegalėjo, nes žaidė profesionalų lygoje.

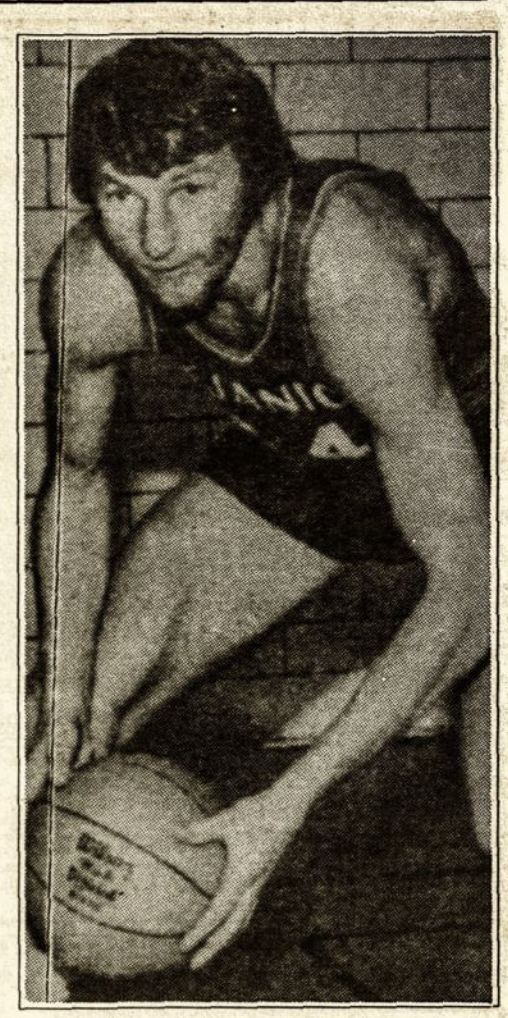

Garsusis Australijos krepšininkasEdis Palubinskas.

Lietuvių krepšininkas dalyvavo dvejose pasaulio pirmenybėse. 1978 metais Maniloje, kur kanadiečiai užėmė šeštąją vietą, tuo metu aštuoniolikmetis puolėjas L.Rautinis buvo antras tarp rezultatyviausių žaidėjų (195 taškai per 10 rungtynių). Po ketverių metų Ispanijoje Kanados ekipa buvo šešta, o L.Rautinis pagal rezultatyvumą – keturioliktas (130 taškų per 8 rungtynes). Kanados rinktinėje trumpai žaidė ir L.Rautinio vyresnysis brolis George. G.Rautinis1974 metais dalyvavo pasaulio pirmenybėse, kuriose kanadiečiai liko aštunti.

Rolandas V. Eidvilas
("Krepšinis")

Pirmas Lietuvos šachmatų aukso medalis

Prieš kelias svaites Stambule vykusioje pasaulio šachmatų olimpiadoje aukso medalį laimėjo septyniolikos metų šiaulietė Viktorija Čmilytė.

Prie pirmosios lentos žaidusi trenerio Gintauto Plungės auklėtinė pelnė 9,5 taško iš 12 galimų. Tai - geriausias rezultatas tarp visų kitų šalių rinktinių lyderių. Pirmas Lietuvos šachmatų istorijoje olimpinis aukso medalis!

O štai ką apie tai neseniai apie tai rašė Sydnėjaus laikraštis The Sun-Herald

Kai Jason Lyons Istanbule atėjo pusryčiauti juodai nusilakavęs nagus, tapo aišku, kad jo globotinės Australijos moterų šachmatų komanda išimtinai gerai žaidžia Šachmatų olimpiadoje.

Ir vis dėlto nepaisant stipraus Australijos rinktinės pasirodymo, Lyon nagams niekas negrėsė tik iki vienuolikto rato, kai Australija susitiko su galinga Lietuvos komanda, kur prie pirmos lentos žaidė aukso medalininkė Viktorija Čmilytė.

Pirmą kartą Čmilytė sensaciją sukėlė šių metų pradžioje laimėjusį (atvirą) Lietuvos čempionatą. Tačiau Stambule septyniolikametė pasirodė dar sensacingesnės formos ir laimėjo pirmąsias septynias partijas.

Bet Lietuvos-Australijos susitikime Irina Berezina privertė Čmilytę baigti lygiosiomis. Nuosava Australijos septyniolikametė žvaigždė Laura Moylan vienintelę pergalę (2:1) pasiekė prie trečios lentos.

Moylan sidabro medalis padėjo Australijos moterų komandai užimti netikėtai aukštą 21 vietą iš 86. Tai geriausias Australijos rezultatas moterų šachmatų olimpiadoje.

Toliau laikraštis pateikia Čmilytės ir Žukovos žaistą partiją.

Komandų žaidime olimpiados čempione tapo Kinija, antroje vietoje atsidūrė Gruzija, trečioji teko Rusijai.

"Mūsų Pastogės" skaitytojų skola laikraščiui yra didesnė negu 17 000 dolerių.

Ar Tu jau susimokėjai už prenumeratą?

KRYŽIAŽODIS Nr. 19

Lietuva – Rusijos imperijoje

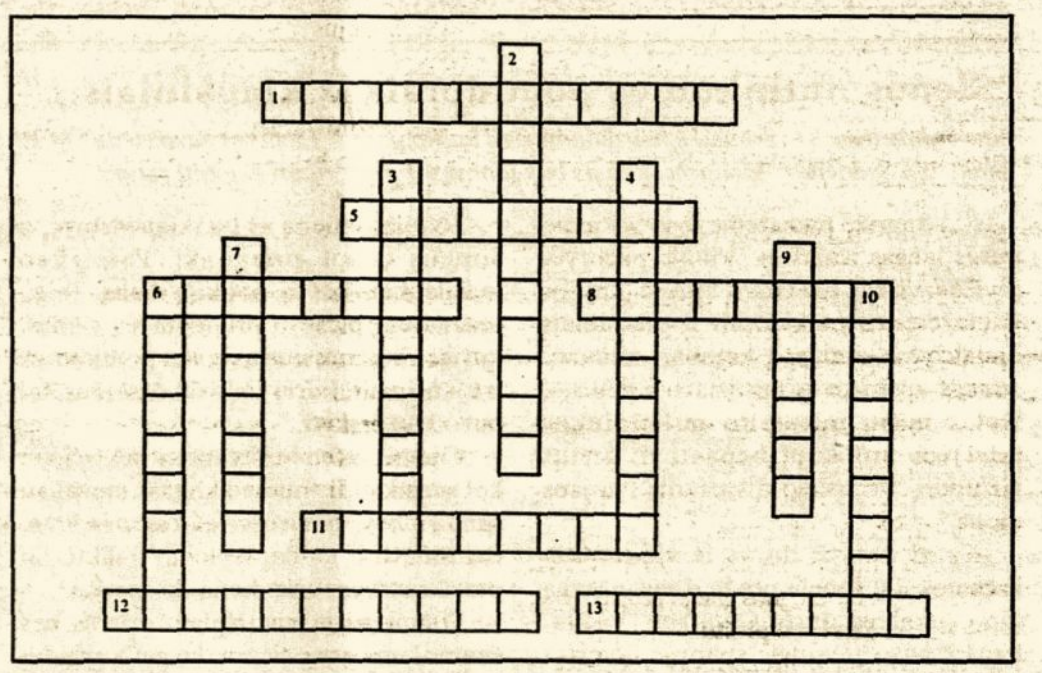

VERTIKALIAI: 2. Vienas iš 1863-1864 m. sukilimo vadų. 3. Iškilmingas Rusijos caro kreipimasis į gyventojus, kur skelbiama apie baudžiavos panaikinimą. 4. 1863-1864 m. sukilimo slopintojas, pramintas Koriku. 6. Socialinė-ekonominė valstiečių priespauda feodalinėje visuomenėje. 7. Asmuo, prievarta paimtas į Rusijos kariuomenę. 9. Pirklių susivienijimas, gynęs savo narių interesus ir privilegijas. 10. Administracinis vienetas Lietuvoje.

HORIZONTALIAI: 1. Vienas iš 1863-1864 m. sukilimo vadų. 5. Kunigas, kovojęs už lietuvybę ir blaivybę. 6. Garsus lietuvis knygnešys. 11. Stambus administracinis vienetas Lietuvoje. 12. Kunigas, vienas iš sukilimo vadų. 13. Knygos "Istorija Žemaitiška" autorius. 8. Administracinis vienetas Lietuvoje, valdomas viršaičio.

KRYŽIAŽODŽIO NR. 18 SPRENDIMAS

VERTIKALIAI: 1. Skarga. 2. Kancleris. 3. Donelaitis. 4. Chodkevičius. 5. Palivarkas. 6. Klasicizmas. 7. Polonizacija.

HORIZONTALIAI : Konfederacija

Sudarė Jūratė Zailskienė

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ KLUBE

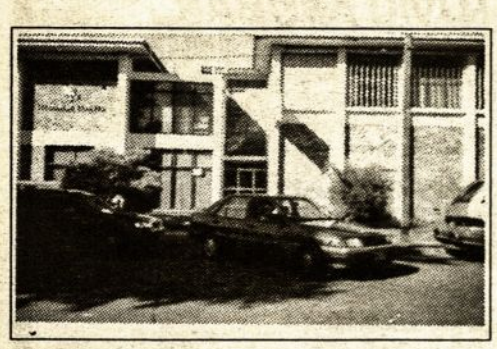

Sydnėjaus lietuvių klubas.

Artėja metų pabaiga. Štai ir vėl spausime vieni kitiems rankas ir linkėsime ilgo gyvenimo, gražių ir sveikų dienų. Taip ir nepajutau, kad tie 2000-ieji jau beveik prašvilpė, vos vienas mėnesis beliko.

Šiais metais ir vėl mums su Nijole teks organizuoti Kūčias mūsų Klube. Tikimės, kad gausiai susirinksime lietuviškos šeimos būrelyje tradiciškai praleisti taip mums svarbų vakarą. Malonu buvo stebėti pastaraisiais metais vis didėjantį dalyvių skaičių.

Šiemet vakarienės kaina $25.00, vaikams iki 6 metų nemokamai, iki 12 metų $12.00. Nedelsdami įsigykime bilietus Klubo raštinėje. Po gruodžio 20 d. užsisakyti vietų nebebus galimybių.

Išsiuntus raginimus užsimokėti Klubo nario mokestį, negaliu nepadėkoti kai kuriems nariams, kurie nedelsdami atsiuntė pinigus net ir iš "užsienio" (kitų valstijų). Buvo atvejų, kad tėvas sumokėjo už nesilankančius vaikus arba buvo gautos man adresuotos perlaidos, tarp jų viena net ir su labai gražiu priedu "Mūsų Pastogei". Nuoširdžiai dėkojame visiems, atsiliepusiems į raginimą.

Kalbant apie geradarius, atrodo turiu raudonuoti, nes anksčiau nepaminėjau Alfonso ir Bronės Sidarų. Ne veltui sakoma, kad jei kas prieš akis – tai to ir nematai. Kada kur tik prireikia vis šaukiamės Alfonso ir Bronės pagalbos, o jie, nors kartais ir pagrasina kad neprisidės, niekuomet neatsisako padėti. Jei naktį suskamba Klubo aliarmas, Alfonsas šoka iš lovos ir tuojau vaikšto po Klubo patalpas tikrindamas. Ačiū judviem visų direktorių vardu.

Jūsų dėmesiui! Pirmąją Kalėdų dieną Klubas bus uždarytas, o po to kasdien jis bus atviras nuo 12.00 val. Lietuvių Dienų laikotarpiu. Primename svečiams iš kitų vietovių, kad įeinant į Klubą būtina pasirašyti Svečių knygoje.

Geriausia vieta susitikti giminėms, draugams ir bičiuliams – Sydnėjaus Lietuvių Klube!

IKI PASIMATYMO KLUBE!

Algis Bučinskas

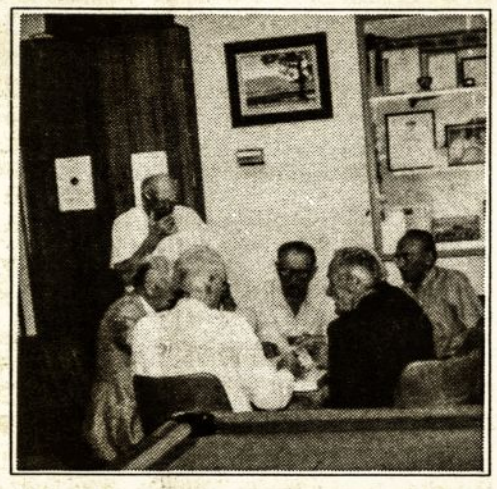

Ištikimiausi Lietuvių klubo lankytojai - kortų lošėjai.

R.B. nuotraukos

Saulėtoje Ispanijoje - tamsiojo Lietuvos pasaulio dėmės

Atkelta iš 4 psl.

gangsteriai buvo gaudomi net pasitelkus sraigtasparnius.

Atmetė autoriteto pasiūlymą

Ispanijoje nėra labai daug rusų nusikaltėlių, bet čia gyvena net keli įteisinti vagys - aukščiausią rangą tarp nusikaltėlių turintys žmonės.

Vienas rusas "vyšniukams" pasiūlė dirbti kartu, bet panevėžiečiai nesutiko

Netrukus Valensijos apylinkėse rusai pagrobė vieną Kauno gangsterį ir jam paaiškino, kad jo bosai atvyktų derybų į Torevjechos miestelį.

Kauniečiai paskambino "vyšniukų" gaujos lyderiui Vidmantui Vyšniauskui ir paprašė pastiprinimo.

Iš Lietuvos atvyko daugiau kaip 100 gangsterių, panevėžiečiai ir iš kitų miestų.

Rusai taip ir nepasirodė.

Bręsta gaujų karas

Po šio neįvykusio susitikimo Ispanijos policijos pareigūnai pradėjo persekioti lietuvius. Lapkričio 13-ąją Torevjechoje buvo sulaikyta 15 Lietuvos gangsterių, tačiau dauguma iškart buvo paleisti. Lietuviai įtaria, kad juos galėjo įskųsti rusai.

Policija žiūri pro pirštus

Retsykiais policininkai atvyksta į sausakimšai lietuvių apgyvendintus butus. "Nelegalai?" - klausia policininkai. "Ne, turistai", - atsako darbininkai. Pareigūnai apsisuka ir išeina.

Po kelių minučių policininkai juokiasi, kai darbiniais kombinezonais apsirengę "turistai" sėda į nuo senumo sulinkusius savo automobilius ir važiuoja į plantacijas.

Nors Ispanijos įstatymai draudžia nelegalų darbą, tačiau šioje šalyje jaučiamas darbo jėgos trūkumas. Į apelsinų plantacijas atvykstantys dirbti lietuviai - paspirtis ispanų ūkininkams.

Išmoko ispanų kalbą

Vilnietis Marius Ispanijoje jau treti metai. Jis užsidirba vertėjaudamas.

Prieš trejus metus Marius Lietuvoje pasiskolino 10 tūkstančių JAV dolerių. Verslas nepavyko, o kreditorius reikalavo pinigus grąžinti, keletą kartų vežėsi gąsdinti į mišką. Teko bėgti į užsienį.

Marius nepaprastai vertingas žmogus daugeliui Lietuvos gangsterių. Jis dalyvauja derybose su ispanų verslininkais, ieško pigių advokatų, suranda nuomojamus butus ir namus.

Gerbia marokiečiai

Kaunietis Žydrius Zautra į Ispaniją buvo priverstas bėgti po to, kai buvo įtartas vilniečio aferisto Igorio Močialovo pagrobimu. Jis sako, kad Močialovo nėra net matęs, bet išvažiavo dėl "šventos ramybės".

Zautra apsigyveno kurorte prie jūros. Tvirtai nuaugęs vaikinas greitai krito į akis vietiniams gangsteriams. Kartą kavinėje prie jo priėjo trys marokiečiai ir pradėjo įžeidinėti. Keliais žaibiškais smūgiais marokiečiai buvo paguldyti ant žemės. Dabar visi marokiečiai sutikę Ž.Zautrą pagarbiai su juo sveikinasi.

Pagal "Lietuvos rytą"

a.a. Anelei Blandienei

mirus, jos vyrui Stasiui, sūnui Arūnui, dukterims Aušrai, Laimai ir jų šeimoms gilią užuojautą reiškia

Antanas ir Berta Sinickai

Didžiai gerbiamą

prelatą dr. Praną Dauknį,

buvusį ilgametį Geelongo klebona, Savaitgalio mokyklos mokytoją, "Šatrijos" skautų tunto dvasios vadą, Lietuvių Sąjungos narį ir lietuvybės puoselėtoją, švenčiantį 80-tąjį gimtadienį nuoširdžiai sveikiname linkėdami geros sveikatos ir gausios Dievo palaimos.

Geelongo Lietuvių Sąjungos Klubo Valdyba

Studijos Lietuvos universitetuose

Lietuvos Respublikos konsulatas Melbourne turi pilną informaciją apie Lietuvos universitetus ir universitetų organizuojamus kursus anglų kalba 2001-2002 metais.

Visus, kurie domisi studijomis Lietuvoje ir ypač, kurie norėtų studijuoti angliškai, prašome kreiptis į **Andrių Žilinską, LR garbės konsulą, 47 Somers Street, Burwood, tel.: 9819 5515** (darbo valandomis) arba **telefonas/faksas 9808 8300, e-mail: litconmelb@bigpond.com**

"Paguodos" Kalėdų pobūvis

Canberros pensininkų būrelio "Paguoda" valdyba praneša nariams, kad Kalėdų pobūvis (X-mas party) nemokami pietūs bus Woden Trades Union klube, Lauceston – Furzer gatvių kampas š. m. ***gruodžio mėn. 6 d. 12 val.***

Norintieji dalyvauti "Paguodos" nariai prašomi pranešti "Paguodos" valdybos pirmininkei Onai Pečiulevičienei tel. 6247 2506 iki š. m. gruodžio mėn. 4-tos dienos.

"Paguodos" valdyba

2001 metų lietuviškų parengimų Melbourne

KALENDORIUS

Vasaris	
6	Užgavėnės (ruošia "Gintaras", klube)
18	Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo minėjimas (ruošia Bendruomenės Valdyba, teatro salėje)
25	Socialinės Globos Moterų Draugijos filmų popietė (teatro salėje)
Kovas	
4	Kaziuko mugė (ruošia "Džiugo Tuntas", jubiliejinėje salėje)
11	Katalikių Moterų Draugijos metinis susirinkimas (moterų seklyčioje)
18	Socialinės Globos Moterų Draugijos metinis susirinkimas (moterų seklyčioje)
25	Kauno Kamertono choro koncertas (teatro salėje)
Balandis	
21	"Šimtametis miškas" (ruošia Entuziastės, teatro salėje ir klube)
22	Katalikių Moterų Draugijos popietė (moterų seklyčioje)
Gegužė	
6	Melbourno Apylinkės Bendruomenės metinis susirinkimas (jubiliejinėje salėje)
13	Motinos Dienos minėjimas (ruošia Parapijos Mokykla, teatro salėje)
Birželis	
17	Gedulo ir Vilties Dienos minėjimas (ruošia Bendruomenės Valdyba, teatro salėje)
Liepa	
1, 8 ar 15	"Pynimėlio" koncertas (teatro salėje)
8	Valstybės Šventės minėjimas (ruošia Bendruomenės Valdyba, teatro salėje)
Rugpjūtis	
18 ir 19	Katalikių Moterų Draugijos metinė šventė (klube ir teatro salėje)
26	Juodojo Kaspino Diena
Rugsėjis	
9	Tautos Šventė (mišios)
9	Australijos Lietuvių Fondo metinis susirinkimas (bendruomenės kambaryje)
22	Melbourno Lietuvių Klubo metinis susirinkimas (jubiliejinėje salėje)
Spalis	
7	Katalikių Moterų Draugijos popietė (moterų seklyčioje)
21	Socialinės Globos Moterų Draugijos popietė (moterų seklyčioje)
Lapkritis	
18	"Dainos Sambūrio" metinis koncertas (teatro salėje)
25	"Džiugo Tunto" metinė sueiga (bendruomenės kambaryje)
25	Kariuomenės Šventės minėjimas (ruošia Ramovė, teatro salėje)
Gruodis	
2	"Gintaro" popietė
9	Lietuvių mokyklos metų užbaigimas (teatro salėje)
24	Kūčios
31	Naujų Metų sutikimas
Sausis 2002	
2 – 12	"Džiugo" tunto stovykla

X PLJ Kongreso uždarymo balius vyks

Trečiadienį, sausio 10 d., 8.00 – 1.00 val.

Kviečiame VISUS lietuvius ir jų draugus atšvęsti Kongreso pabaigą Melbourne – paskutinį kartą pabendrauti su jaunimu iš visų pasaulio kampų. Pasirinkite draugus ir užsisakykite stalus (stalai aštuoniems).

Bilieto kaina – tik $55 už pilną vakarienę su gėrimais (alus, vynas, gaivinantieji gėrimai). Galėsite linksmai pašokti, gros grupė **"DABAR"**.

X PLJ Kongreso uždarymo balius vyks San Remo Ballroom, 365 Nicholson Street, Carlton 3054, Melbourne.

Dėl bilietų skambinkite Birutei Prašmutaitei **tel.: (03) 9579 3946**

Bilietus gauti yra dvi galimybės:

(1) galima užsimokėti už bilietus ir pasiimti juos pas **Kristiną Didelytę, Melbourno Lietuvių Namuose sekmadienį, gruodzio 17 d., tarp 11 val. ryto ir 3val. po pietų, bare.**

(2) galima paštu – siųskite čekius "X-World Lithuanian Youth Congress" vardu kartu su įdėtu atgaliniu Jūsų adresu užrašytu ant tuščio voko su pašto ženklu, sekančiu adresu: **M.Savickas, 38 Mount St, Eaglemont 3084, VIC.** Mes tada Jums atsiųsime bilietus paštu.

Prašome kuo greičiau užsisakyti bilietus ir vietas prie stalų, nes galutinis dalyvių skaičius turi būti žinomas iki Kalėdų.

Wednesday, January 10th, **8pm-1am**

We invite ALL Lithuanians and their friends to gather up and group into tables of 8, to celebrate the conclusion of Congress and to mix with international Lithuanian youth for the last time, in Melbourne.

$55 for a three course meal, beer, wine and soft drinks

"DABAR" will play great party music for everyone to dance to **San Remo Ballroom, 365 Nicholson Street, Carlton, 3054, Melbourne**

Call Birutė Prasmutas to book tickets and organise tables. Ph.: **(03) 9579 3946**

There are two choices of how to buy your tickets:

(1). You can pay for and collect your tickets from Kristina Didelis at Lithuanian House between 11am and 3pm on Sunday 17th December, in the bar or

(2). You can send your cheques and a stamped, self-addressed envelope to the following address, and your tickets will be sent in the mail.

The cheques should be written out to "X-World Lithuanian Youth Congress" and sent to: Melisa Savickas, 38 Mount St, Eaglemont 3084.

Final numbers MUST be known before Christmas, so we ask you to book your places ASAP.

Sydnėjaus pensininkų dėmesiui

Sydnėjaus lietuvių pensininkų klubo "Neringa" Valdyba praneša nariams ir prijaučiantiems, kad **Kalėdinės šventės vaišės įvyks šių metų gruodžio 14 d., ketvirtadienį, 12 val.** Lietuvių Klube, Bankstowne.

Ieškomas: Pašys Pranas (Palemonas),

gimęs 1926 m. rugpjūčio 22 d. Kaune; po karo atvyko į Ameriką ir 1948 m. išvyko į Australiją. Tėvai: Kazys Pašys, advokatavęs Kaune, motina - Natalija irgi iš Kauno. Pašys Pranas, jei gyvas, jo vaikai ar vaikaičiai, arba jo pažįstami prašomi atsiliepti.

Ieškovė: Danguolė Pašytė, sesuo, gyvenanti: 84-19 107 Street, Richmond Hill, NY, USA.

Tel. 718-441-5441; fax - 718-240-6692; E-mail: gdanguole@aol.com

Dėkinga iš anksto.

Danguolė Pašytė

Jaunimo Talentų Vakaro

rengėja kviečia atsiliepti galinčius ir norinčius pasirodyti šiame vakare su daina, šokiu, deklamacija ar muzikos išpildymu.

Kreiptis "**Daivą Murtagh**, adresu: **23 Payton Ave., Roselands, NSW, 2196, tel.: (02) 9758 1002.**

Anyone who is interested and able in performing at the Jaunimo Talentų Vakaras with dancing, singing, reciting or playing an instrument please contact **Daiva Murtagh, 23 Payton Ave., Roselands, NSW, 2196, Ph.: (02) 9758 1002.**

Jau galima užsisakyti ir nusipirkti

bilietus į ALD renginius

Kiekvieną sekmadienį **nuo 12.30 iki 2.30 val. po pietų Sydnėjaus Lietuvių Klubo Bibliotekoje** pardavinėjami bilietai į įvairius ALD renginius.

Telefonu užsakymus priima:

Margarita Bimbienė tel.: (02) 9799 2047 ir

Nata Liutikaitė tel.: (02) 9747 2382.

Skambinti vakarais nuo 6.00 iki 9.00 val., išskyrus savaitgaliais.

Primename, kad Bibliotekoje galima įsigyti marškinėlių ir ženkliukų su ALD emblema. Kaina $20 ir $4.

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ KLUBAS

16 - 18 East Terrace, BANKSTOWN NSW 2200

TEL.: 9708 1414 FAX.: 9796 4962

Klubas veikia:

Darbo dienomis nuo 4.00 val.. Šeštadieniais ir šventadieniais nuo 12.00 val.

ANTRADIENIAIS UŽDARYDA

Sekmadieniais nuo 5.00 iki 6.00 val

LINKSMOJI *VALANDA*

VISI GĖRIMAI TIK PUSE KAINOS

KALĖDŲ EGLUTĖ

GRUODŽIO 17 d.

Nariai prašomi registruoti vaikus iki gruodžio 7 d. Klubo raštinėje

KŪČIOS

Gruodžio 24 d. 7.00 val. Registruotis iki Gruodžio 20 d.

KAINA $25.00

Vaikams iki 6 metų nemokamai. Iki 12 metų $12.00

Skautams

Australijos rajono skautų stovykla —Panemunė—įvyks Camp Kariong, New South Wales, nuo sausio 2 iki sausio 14, 2001. Visi Australijos skautai/skautės kviečiami dalyvauti.

Raginame stovyklautojus kuo greičiau užsiregistruoti ir patvirtinti jūsų vietą. Prašome iki gruodžio1, 2000, skambinti vienai is mūsų registratorių:

Audrutei Markowskei 02-9498-1921, arba

Dovilei Zduobienei 02-9980-9004.

Laukiame visų Panemunės stovykloje! –

Stovyklos rengėjai.

Liūdna žinia

Lapkričio 27 dienos rytą Sydnėjuje mirė **Ona Jarmalavičienė**, 96 metų amžiaus, buvusi Rožančiaus būrelio narė. Laidotuvės penktadienį.

MP inf.

RAUDONASIS KRYŽIUS IEŠKO

Australijos Raudonasis Kryžius ieško Jono Aleksandravičiaus (John Alexander), gimusio 1928.05.21, emigravusio Australijon.

Jei jį pažįstate ar ką nors apie jį žinote, prašau susisiekti su Raudonojo Kryžiaus žmonių ieškojimo pareigūnu (Tracing Officer) savo valstijoj. Ačiū.

Ramūnas Tarvydas

Melbourno Pensininkų sąjungos nariams

Kas nespėjote įsigyti bilietų mūsų Kalėdinės šventės vaišėms, kurios vyks gruodžio 12 d., skambinkite A. Tomkevičiui tel. (03) 9859 1379 arba A. Sadauskienei, tel. (03) 9857 5643.

"Mūsų Pastogės" skaitytojams

Naujieji valstybiniai mokesčiai (GST) yra privalomi ir "Mūsų Pastogei". Nuo šių metų **liepos 1 d.** "Mūsų Pastogės" **prenumerata yra $55**, pavienio **numerio kaina $1.10. Prenumerata užsienyje pasilieka ta pati** (paprastu paštu – $ 65, oro paštu – $110, N.Zelandijoje oro paštu – $80).

Skelbimų kaina: $3.30 – už 1 cm per vieną skiltį ($6.60 – per dvi skiltis), užuojautos (normalaus dydžio) – $22. Nuolatiniams klijentams ir lietuviškoms organizacijoms - 15 % nuolaida

"Mūsų Pastogės" administracija

Mūsų Pastogė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY

Published by the Lithuanian Community Publishing Society Ltd.

Leidėjas Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjunga

Leidėjo, administracijos ir redakcijos adresas: **P.O. Box 550, Bankstown, NSW 1885.**

Tel.: **(02) 9790 2319**, Faksas: **(02) 9790 3233**, E-mail: **mpastoge@bigpond.com**

Tinklapis: www.users.bigpond.com/mpastoge

Redakcinė kolegija: Rita Baltušytė, Antanas Laukaitis, Kęstutis Protas, Vytenis Šliogeris

Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiūra. Rankraščiai negrąžinami ir nesaugomi. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Prenumerata metams $55. Užsienyje paprastu paštu $65. N.Zelandijoje oro paštu $80. Užsienyje oro paštu $110.